

ชื่อโครงการ หน่วยสร้างที่มีข้อขัดแย้งในไวยากรณ์ไทย: หน่วยสร้างคุณานุประโยค หน่วยสร้างประโยค
เติมเต็ม หน่วยสร้างกริยาเรียง และหน่วยสร้างกรรมวาจก

ชื่อผู้วิจัย นางอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์¹
นางสาวปราณี กุลละวณิชย์²
นางสาวกิ่งกาญจน์ เทพกาญจนา³

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยประเภทกำหนดเรื่อง สาขาปรัชญา ประจำปี พ.ศ. 2545 จำนวนเงิน 410,000 บาท
ระยะเวลาในการวิจัย 1 ปี ตั้งแต่ กันยายน 2545 ถึง สิงหาคม 2546

โครงการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะวิเคราะห์หน่วยสร้างที่มีปัญหาข้อขัดแย้งในไวยากรณ์ไทย ได้แก่ หน่วย
สร้างคุณานุประโยค หน่วยสร้างประโยคเติมเต็ม หน่วยสร้างกริยาเรียง และหน่วยสร้างกรรมวาจก โดยศึกษา
แนวทางการวิเคราะห์ที่ใช้ในทฤษฎีไวยากรณ์ต่างๆ แล้วคัดเลือกแนวทางที่ดีที่สุดมาใช้วิเคราะห์ข้อมูลภาษาไทย
ปัจจุบันประมาณสามล้านคำ ซึ่งได้มาจากสิ่งตีพิมพ์ประเภทต่างๆ และ Word Concordance ในคลังข้อมูลของ
ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยค้นผ่านเว็บไซต์

ผลการวิเคราะห์นอกจากจะทำให้เห็นลักษณะของหน่วยสร้างแต่ละประเภทอย่างชัดเจนแล้ว ยังให้คำ
ตอบสำหรับปัญหาข้อขัดแย้งที่มีมาเป็นเวลานานในอดีตได้ กล่าวคือ หน่วยสร้างคุณานุประโยคกับหน่วยสร้าง
ประโยคเติมเต็มทำหน้าที่เป็นอนุประโยคขยายนามทั้งคู่ มีความคล้ายคลึงกันมาก และมีตัวบ่งชี้ ที่ เหมือนกัน
งานวิจัยนี้ได้แสดงให้เห็นว่าหน่วยสร้างทั้งสองแบบไม่ใช่หน่วยสร้างเดียวกัน อย่างที่หลายคนในอดีตเข้าใจ
เพราะคุณานุประโยคมีค่านามที่ขาดหายไปแต่อนุประโยคเติมเต็มขยายนามไม่มี ผลการวิเคราะห์ยังให้ข้อสรุปอีก
ด้วยว่า ที่ ซึ่ง อัน ที่เป็นตัวบ่งชี้คุณานุประโยคนั้นไม่ใช่ประพันธสรรพนาม แต่เป็นตัวเชื่อมคุณานุประโยค นอก
จากนั้น งานวิจัยนี้ยังให้เกณฑ์ที่ระบุได้ว่าเมื่อใดจะละตัวบ่งชี้คุณานุประโยคได้ และเมื่อใดใช้ ที่ และเมื่อใดใช้ ซึ่ง

สำหรับหน่วยสร้างกริยาเรียงนั้น ผลการวิเคราะห์ให้ข้อสรุปว่า ถ้อยคำที่มีกริยาเรียงกันหลายตัวไม่จำเป็นต้อง
ต้องเป็นหน่วยสร้างกริยาเรียงเสมอไป อาจเป็นประโยคอิสระหลายประโยคเรียงกัน หรือกริยาประสมก็ได้ หน่วย
สร้างกริยาเรียงเป็นประโยคเดี่ยวซึ่งกริยาทั้งหลายส่วนต้องมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดในด้านวากยสัมพันธ์
หน้าที่ และความหมาย ส่วนโครงสร้างของหน่วยสร้างกริยาเรียงนั้นพบว่ามีความคล้ายคลึงกัน โดยกริยาทุกตัวมีน้ำหนัก
เท่ากันเหมือนเชื่อมต่อกันด้วยคำว่า และ กับโครงสร้างแบบกริยาไม่เท่ากัน โดยตัวหลังขยายหรือเติมเต็มตัวหน้า

เกี่ยวกับหน่วยสร้างกรรมวาจก ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าทฤษฎีหรือข้อสรุปเกี่ยวกับกรรมวาจกใน
ภาษาต่างๆทั่วโลกสามารถนำมาใช้กับภาษาไทยได้เป็นอย่างดี หน่วยสร้างกรรมวาจกในภาษาไทยมี ถูก โคน และ
ได้รับ เป็นตัวบ่งชี้ ถูก เป็นตัวบ่งชี้แบบเป็นกลาง ส่วน โคน กับ ได้รับ มีความหมายจำกัด คือ โคน เป็นตัวบ่งชี้
กรรมวาจกแบบร้าย และ ได้รับ เป็นแบบดีเท่านั้น ประเด็นสำคัญที่ได้จากการวิเคราะห์ คือ ข้อมูลการใช้คำว่า ถูก
ในภาษาไทยปัจจุบันยืนยันว่าภาษาไทยได้เปลี่ยนแปลงไปแล้ว ถึงขั้นที่อาจเรียกได้ว่าเป็นภาษาที่มีกรรมวาจก
อย่างชัดเจนที่ไม่จำกัดความหมาย และใช้กับสกรรมกริยาทั่วไป เหมือนภาษาส่วนมากในโลก และในเมื่อ คำว่า
ถูก ได้สูญเสียความเป็นตัวบ่งชี้กรรมวาจกแบบร้ายแล้ว ภาษาไทยก็ได้หันมาใช้ คำว่า โคน แทน งานวิจัยนี้ได้แสดง
ให้เห็นแนวโน้มการใช้ประโยคกรรมวาจก โคน ที่กำลังเข้าแทนที่กรรมวาจก ถูก ในปัจจุบันด้วย

ผลการวิจัยนี้ได้มาจากการวิเคราะห์ข้อมูลภาษาที่ใช้จริง โดยมีหลักการและหลักฐานจากสากลลักษณะ
ของภาษารองรับ จึงน่าจะเป็นประโยชน์ในการสร้างตำราไวยากรณ์ไทยที่ทันสมัยและน่าเชื่อถือในอนาคตได้

- Title   Controversial Constructions in Thai Grammar: Relative Clause
Constructions, Complement Clause Constructions, Serial Verb Constructions,
and Passive Constructions
- Researchers   Amara Prasithrathsint, Ph.D¹
Pranee Kullavanijaya, Ph.D²
Kingkam Thepkarnjana, Ph.D³

The purpose of this study is to analyze controversial constructions in Thai grammar: relative clause constructions, complement clause constructions, serial verb constructions, and passive constructions.

From an in-depth review of the previous approaches to the constructions within different theoretical frameworks, we chose the best approach for analyzing a three-million-word corpus of current Thai collected from printed materials and word concordances searched from the linguistic corpus in the website of the Department of Linguistics, Faculty of Arts, Chulalongkorn University.

The result of the analysis provides not only a clear description and explanation of each type of the constructions, but also answers for many questions and issues that have been pervaded for several years. This study confirms the separation of relative clauses from noun complement clauses, holding that there is a gap in the former but not the latter. This conclusion settles the controversy among Thai grammarians concerning the analysis of the two types of construction. The study also maintains that the relativizers /thii/, /sij /, and /ʔan/ are not relative pronouns but just relativizers, and that they can be omitted under certain conditions. Also, /ʔan/ is rarely used in the data, but /thii/ and /sij / are frequently used. The former occurs in restrictive relative clauses, but the latter in non-restrictive ones.

Concerning serial verb constructions, it can be concluded that not all strings with a series of verbs are serial verb constructions; they can be single sentences without subjects and packed in sequences, or they can be constructions with compound verbs. The study maintains that a serial verb construction in Thai is a simple sentence in which all the verbs are closely related syntactically, functionally, and semantically. As for the structure of a serial verb construction, it may be of a coordinate type or a subordinate type.

With regard to passive constructions, this study indicates that the theories or generalizations about the passive voice in various languages are highly applicable to the Thai language. It is concluded in this study that passive constructions in Thai have three markers: /thùk/, /doon/, and /dây-ráp/, and the main verbs must be derived from transitive verbs. The study also points out that /thùk/ is the neutral passive marker, like in many languages, /doon/ the adversative passive marker, and /dây-ráp/ the favorable passive marker. The fact that must be emphasized is that the Thai language has changed to the point that it has become a language with a clearly marked voice distinction, and that /thùk/, which formerly marked only adversative sentences has become a general passive marker in the language. However, the data show that /doon/ has already filled in the gap as an adversative passive marker.

It is hoped that the results of the analyses here, which are based on linguistic principles and universals, will be useful to the making of a modern and reliable textbook on Thai grammar in the future.